Nro 69.

PONIEDZIAŁEK. 21 Grudnia 1818 r.

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Obwieszczenie Z powodu nowego z Dyrekcją Poczt zawartego, a przez Kommissją Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji zatwierdzonego układu, Wydawcy odpowiedzialni Gazety Codziennéj uwiadomiają, iż cena jéj na rok przyszły o dwa złote rocznie podwyższoną została dla Prenumeratorów odbierających ją przez pocztę. Tak więc Prenumerata na rok przyszły z pocztą kosztować będzie rocznie Złp: 52, półrocznie 26, kwartalnie 13. Prenumerata w Warszawie jak dotąd rocznie 40, półrocznie 20, kwartalnie 10 Złotych. -- Przy kończącym się Kwartale, upraszamy Prenumeratorów ażeby wcześnie zgłosić się raczyli.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

z Akwisgranu dnia 8 Grudnia.

Obraz N. Cesarza Alexandra ani co do podobieństwa, ani co do piękności malowania nie tak dobrze się udał Nadwornemu Malarzowi Lawrence, jak obraz Cesarza Franciszka. Tak więc jeszcze niema Europa żadnego doskonałego obrazu tego Najlepszego Monarchy. Xiążę Metternich przeciwnie tak dokładnie ma być trafiony, iż zdaje się jakoby przemawiał.

Doktor Way, podpora towarzystwa Londyńskiego zebranego w celu nawracania żydów, który tu otrzymał łaskawe posłuchanie od N. Cesarza Alexandra, był już znany temu Monarsze przez podróż odprawioną do Hollandji, Niemiec, Polski i Rossji przed kilku laty z jednym nowo ochrzczonym i z mnóstwem dzieł nowego testamentu w języku hebrajskim. Doktor Way miał zaszczyt z N. Cesrzem odwiedzać w Bakczyseraj w Krymie Synagogę Żydowskiéj sekty Karaibów (nieprzypuszczających Talmudu) już 300 głów liczącą. Way utrzymuje, iż od czasu jak żydzi przypuszczeni zostali do praw Obywatelskich w Prusiech i innych częściach Niemiec, znacznie postąpili w oświacie, i że tacy starannie przykładają się ażeby dać jak najlepsze wychowanie swoim dzieciom.

z Wiednia 2. Grudnia.

Jutro oczekują tu przybycia N. Cesarza i Cesarzowéj z powrotem z Monachjum.

N. Król Pruski raczył Nadwornego Se-

TEATR NARODOWY.

Czaromysł.

Muzyka Pana Kurpińskiego w téj Operze, może służyć za odpowiedź na poczynione mu zarzuty w krytykach o Szarlatanie. — Już ona w niczym nie przypomina nie tylko cudzych szczegółów, ale nawet w Ogóle nie jest naśladowaniem żadnéj Szkoły, żadnego Kompozytora. — Autor wydobywa postać zupełnie nową i niezaprzeczenie własną. — Zar... nie jest ona z rzędu. Dzieł wiel-

kretarza P. Pilat (Wydawcę Dostrzegacza Austrjackiego) ozdobić Orderem Orła Czerwonego trzeciéj klassy.

Utrzymują iż Jenerał Gourgaud otrzymawszy należyte paszporta uda się do Wiednia.

z Włoch 20 Listopada.

W Rzymie policja zakazała przedawać poematu pod tytułem: Bonaparte we Włoszech.

Pani Gabrielli, niegdyś jedna z najsławniejszych śpiewaczek Europy, żyje we Włoszech i już 90 roku życia doczekała.

z Sztokholmu dnia 1 Grudnia.

Tutejsza Gazeta wychodząca pod tytułem: Poczta Sztokholmska, donosząc o ciężkiéj słabości Królowéj Wielkiéj Brytanji, umieściła następujące uwagi:

„Taki to los ludzi. Z wiekiem ubywa sił, i wszystkie przyjemności życia rozpraszają się powoli. Nawet świetność tronu, nie zdoła ulżyć ciężaru lat. Widzieliśmy jak życie najpotężniejszych Monarchów, których panowanie zdawało się być nieprzerwanym łańcuchem pomyślności, gdy późnego dożyli wieku, stawało się im ciężarém, a położenie ich litości godném: lubo otaczał ich cały blask wielkości, dworu i pochlebstw. — Ale są wyjątki od tego powszechnego prawidła. Niech Obywatelowi Szwecji, przejętemu dumą narodową, i wdzięcznością dla opatrzności, wolno będzie wspomnieć na ostatnie chwile panowania ulubionego Monarchy Karola XIII. Jakiż Władca miał równie szczęśliwą starość. Im bardziéj zbliżał się do swego kresu, tym potęga jego bardziéj umacniała się i rosła, doczekał się téj szczęśliwéj dla dobrego Króla chwili, iż widział znaczenie i pomyślność, wolność i niepodległość Narodu swego na dal zapewnioną. Ostatnie jego westchnienie było za szczęściem ojczyzny, ostatnią chwilę osładzało drogie przekonanie, iż życzenia jego wysłuchał Najpotężniejszy. Nie zawiódł się w tém przekonaniu; posiadamy zakład dobroci Wszechmocnego, w sercu drogiego nam Monarchy, który Królowi i przyjacielowi swemu, tak miłe chwile przysposobić umiał".

z Londynu 4 Grudnia.

Na dniu 2. b. m. odbył się najuroczyściej pogrzeb zmarłéj Królowéj. Niezliczone mnóstwo ludu napełniało ulice: 8,000 liczono pojazdów. Między innemi, przytomnemi byli temu Obchodowi, dwaj Xiążęta Perscy. — Gdy trumna N. Pani postawioną była w Kew, siedziała przy Jéj głowie owdowiała Hrabina Hartcourt odziana czarną zasłoną; przy nogach zaś siedziały dwie damy dworskie, również czarną krepą zasłonione. Tylko 12 osób mogło się razem znajdować w sali. — Chociaż dzień pogrzebu był zimnym i dżdżystym, całe Mia-

---

kich, ale w swoim ma wiele zalet. — Naprzykład towarzyszenie Orkiestry w pierwszym duecie między Posłem i Cieńkuszem. Uważam tu bardzo dramatyczny sposób Kompozycji, gdzie Muzyka nie mogąc w śpiewie dosyć pomagać słowom, wyraz ich jaśniejszym jeszcze robi wyrażeniem orkiestry. Tą razą słuchacze z ukontentowaniem postrzegli, jak osoby grające na instrumentach dętych, są biegłemi.

Wystawienie téj Opery było takie, iż ani na nagany, ani na wielkie pochwały nie zasługuje. — Chory radzibyśmy iżby się odzywali razem, i z większą pewnością.

G.

Do Pana Y.

Jako Cudzoziemiec, mógłbym być obojętnym na krytykę dzieł Pana Kurpińskiego, ale nie mogę nim być na niesłuszność. — W uwagach Pana Y nieznalazłem Krytyki, lecz haniebną potwarz człowieka, który bazgrze o rzeczy o któréj sam sądzić nie umie.

Jeżeli odzywam się późno jest tego ta przyczyna że nierozumiejąc po polsku, nie czytam gazet i dopiero teraz dowiedziałem się o recenzji Opery Szarlatan.

Pan Y robi zapytanie: czyli Pan Kurpiński jest Kompozytorem téj opery, czyli też obce do niej pozbierał myśli? — Ja któ-

sto przecież było w ruchu. Przy wyprowadzeniu ciała postępował naprzód oddział lekkiej jazdy Królewskiej, a za nim konno 8. służących Królowéj. Wóz na którym zwłoki złożone były, prowadziło 8. karych koni, przystrojonych w strusie pióra. Z rana sądzono, że ciało prowadzone będzie przez Richmond, ale gdy inną drogę obrano, chciało się pospólstwo tłumem przez Most przy Kew-Green przecisnąć: celnik zaś miejscowy, był tak nierozsądnym, iż spuścił rogatkę, aby zabronić ludowi przechodu, lecz też mało życiem nie przypłacił swojej nieostrożności. — Pojazdy dworskie, w następującym szły porządku: Naprzód próżny sześciokonny pojazd Xcia Coburg; daléj próżny pojazd Xcia Rejenta, również sześciokonny; trzy pojazdy Xcia Rejenta, z osobami dworu; 150 służących Dworu, pieszo; 60 Dworzan Xcia Rejenta; 50ciu głucho-niemych; Wóz z zwłokami Królowéj; Gwardja z spuszczonym orężem: nakoniec sam Xiążę Rejent. — W Kościele śpiewaną była znana pieśń pogrzebowa: I know that my Redeemer liweth (Wiem, że Zbawiciel mój żyje).

Nie tylko w Londynie, ale i w innych miastach Królestwa, obchodzono dzień pogrzebu Królowéj.

Wczoraj otworzone już zostały wszystkie Teatra. Rękodzielnicy podali prośbę Lordowi Sidmouth, o skrócenie czasu żałoby, która ich na znaczne straty naraża. Lord zrobił im nadzieję, iż może Dwór przychyli się do ich żądania.

Zdrowie Króla, zawsze jest w jednym stanie.

W Irlandji czynnie bardzo zatrudnia się Rząd wyszukiwaniem fałszerzy herbaty. Winni surowo są karani, ale na pierwszém posiedzeniu Parlamentu, wniesiony ma być projekt postanowienia ostrzejszej jeszcze kary na tych zbrodniarzy, którzy uwiedzeni podłą chęcią zysku, ważą się tak narażać zdrowie publiczności. Można sobie wystawić jak wielu odkryto już winnych, kiedy w saméj Irlandji, summa opłaconej kary wynosi 25,600 funtów szter: (około 1,000,000. Złotych pols:)

Gazeta wychodząca w Bath, donosi: iż jeden z okolicznych mieszkańców, przedał na targu prosię, pościel, i kilka innych drobnych sprzętów domowych, a między niemi i żonę, za jeden pound i dwa pence, to jest około 40. złotych.

Morning Chronicle zawiera; „Posiadamy pewną wiadomość, że Sir Hudson Lowe tym tylko z przybywających na Wyspę Ś. Heleny, pozwalał oglądać Bonapartego, którzy mu przyrzekli, iż wszystko cokolwiek z Nim mówić będą i cokolwiek spostrzegą, ściśle mu doniosą. Poka-

---

ry od najpierwszéj méj młodości exekwowałem opery Mozarta i Simfonje Hajdena, Bethovena i Clementego — (o których Pan Y nadmienia) odpowiadam mu, że nic z nich w operze Pana Kurpińskiego nie znajduję. Dodam że dzieło to na najpierwszych teatrach Europy jako twór własny Kompozytora, i jako dzieło pełne zalet byłoby widzianém.

Panie Y, jaki jest cel Pisma WPana, tego to sądu Midasa? — zniechęcić jedynego tego Kompozytora którego kraj WPana posiada? — Zyskałażby Polska gdyby go nie miała?

Mówisz WPan: „oddawszy cudze z opery Szarlatan, nie zostałoby nic prócz porozrywanych akordów." Słowo które WPan słyszałeś, ale którego nie rozumiesz, bo akorda są tylko jedne dla wszystkich. — Kompozytor nie tworzy nowych, ale tylko już znane umieszcza w swojém dziele. — Akorda Hajdena, Mozarta, i t. d. są takie same jakie są akorda Pana Kurpińskiego; ale Kompozytorowie których WPan wymieniasz, mieli doskonałych Mistrzów aby się ich nauczyć, — Pan Kurpiński zaś poznał je bez nauczyciela, — natura była dla niego wszystkim. — Obcy Kompozytorowie są zachęcani, Pan Kurpiński nie ma téj ko-

zuje się więc, że nie tylko Lekarzowi O'Meara taką czynił propozycję, a z drugiej strony cieszemy się mocno, iż między szlachetnemi Anglikami, nie sam tylko O'Meara odrzucił ten podły warunek. Bardzo mało znalazło się takich, co uwiedzeni nikczemną ciekawością, podjęli się być szpiegami Gubernatora kosztem własnego honoru."

Na dniu 30 Listopada odbyła się tu publicznie zapowiedziana sprzedaż czterech starych koni Bonapartego, zabranych wraz z pojazdem jego w bitwie pod Waterloo. (Dzienniki Angielskie opisują ich wzrost, maść, lata i znaki szczególne. Wszystkie miały po lat 12 przeszło. Tłum ludu przytomny był sprzedaży. Kupione zostały za 73 gwineów (około 3000 Złotych). Zaprzęg zaś sprzedano za 2 funty szterl: i 14 szylin: (około 110 Złotych).

Niejaki Holmes, Adwokat w Londynie, przyjaciel lekarza O'Meara, ogłosił w Dziennikach Angielskich kilka listów, w których oświadcza, że to on pod obcém imieniem przesłał na wyspę Ś. Heleny lekarzowi O'Meara list wraz z skrzynią Xiążek dla Bonapartego.

---

rzyści. Entuzjazm jaki wzbudza nowy płód muzyczny w Niemczech, we Francji, i we Włoszech, laury któremi wieńczy tam Publiczność swych Kompozytorów, — sława ich, którą naród jakby sławę narodową ceni, — oto są pobudki które tam tworzą talenta, — zachęcają do pracy. — Siedemdziesiąt przeszło Teatrów we Francji, opłaca od oper pewną część dochodów za każdą reprezentacją Kompozytorowi, — a tak jego praca, i sławę i byt mu zapewnia. — Bez tych wszystkich korzyści przyszedł Pan Kurpiński do tego stopnia doskonałości, że potrzeba nie mieć żadnego wyobrażenia sztuki muzycznéj, aby wątpić o jego talencie.

Kilkanaście dzieł jego: jego Uwertury, jego piękne Polonézy nawet, powinny już były ustalić reputacją jego w własnym kraju, i powinny były dać poznać WPanu czy Pan Kurpiński jest Kompozytorem.

Jako Artysta muzyczny i należący dawniéj do jednego z pierwszych Teatrów Stolicy Francji, mogłem uważać co tam tworzy talenta, których płody i na tutejszéj scenie zachwycają widzów. Dla tego nigdy więcéj nie cenię Pana Kurpińskiego, jak kiedy sobie czynię te dwa zapytania: Czémby był Pan Kurpiński, gdyby zawsze słyszał obce i swoje twory tak exekwowane, jak je słyszą tamtejsi Kompozytorowie? czy najsławniejsi narodu mego Kompozytorowie byliby przewyższyli Pana Kurpińskiego gdyby się byli znaleźli w jego miejscu?

Życzyćby wypadało WPanu, abyś się przyznał, iż sądziłeś o tém czego nierozumiałeś. To tylko jedno wyznanie może być w pewnych względach na jego korzyść.

D. Bailly.

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE, czynione w Warszawie przez Ant: MAGIER.

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wiśle	
rano.	ciepła	zimna	cale	linje	10częś: li:			łokcie	cale
11 Grudnia.		4	27	8	2	Południozachodni.	Pogoda.		

Wydawcy odpowiedzialni. Hrabia Kiciński J. Morawski